

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ: ಲೋಕನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲೆ-ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಪೂರಕವೇ ಹೊರತು ವರ್ಸಸ್ ಅಲ್ಲ. ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ಪರ್ಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು; ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಗಂಧ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಈ ಕಾಲದ ಅನೇಕ ಮೌಢ್ಯ, ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

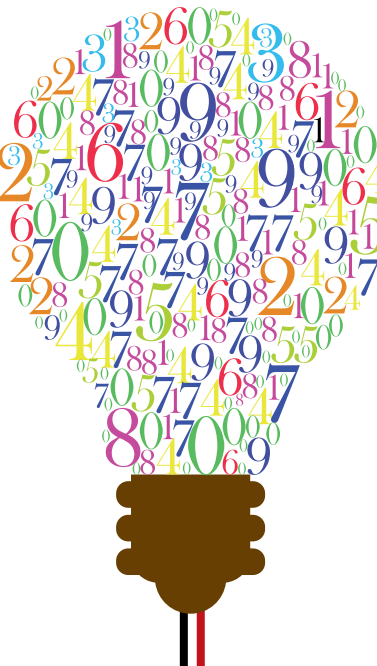
■ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮಾ

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಆಗಸ್ಟ್ ಕೋಮ್ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಏನಿಶ್ಚೇಷಿಸಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲ ಖಗೋಳ ವಿಜ್ಞಾನ. ಅದು ಮೊದಲು ಸರಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಸಂಕೀರ್ಣವೂ, ಕ್ಲಿಷ್ಟವೂ ಆಯಿತು. ನಂತರ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಬೆಳೆದವು. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಗಳ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದು ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ. ಎಂದರೆ ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಕೆ ಗಾಳಿ, ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಸೃಷ್ಟಿಚೈತನ್ಯವಾಗಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಆದರೆ ಈಗ ವಿಜ್ಞಾನಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳು ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸಿರುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭಾವನಿಷ್ಠ. ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ. ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ಕರಾರುವಾಕು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಚೌಕಟ್ಟು, ಗಡಿಗರೆ, ನಿಯಮ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು, ಸ್ವರೂಪ ಅರಿಯಲು, ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗ ಶೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವೆನಿಸುವ ಈ ಗುಣಗಳು 'ವೈದ್ಯೆಯಾಗಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೇ?', 'ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿಯೂ ಹಾಡು ಹೇಳುವಿರೇ?', 'ತಂತ್ರಜ್ಞರಾಗಿಯೂ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವಿರೇ?' ಮುಂತಾದ ಅಸಂಗತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲೆ-ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಪೂರಕವೇ ಹೊರತು ವರ್ಸಸ್ ಅಲ್ಲ. ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ಪರ್ಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು; ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಗಂಧ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಈ ಕಾಲದ ಅನೇಕ ಮೌಢ್ಯ, ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಗಣಿತದ ಸಮೀಕರಣಗಳಿಂದ, ಟ್ರಿಗೋನೊಮೆಟ್ರಿಯಿಂದ ಬಡವನ ಹಸಿವೆಗೆ ಏನು ಲಾಭ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಳಂಬವಾದುದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳ

ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕಟ್ಟಲಾದ ಸೇತುವೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಎಲ್ಲರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂತರಿಕ್ಷ ಸಂಶೋಧನೆ ನಿರರ್ಥಕ ಎನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಉಡಾವಣೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಹವಾಮಾನ ಸೂಚನೆ, ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ, ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನಬಳಕೆಯ ಶ್ರಮವನ್ನು ಹಗುರಗೊಳಿಸುವ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಕರಣಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಲ್ಕರಾಜ್ ಆನಂದ್ ತಲೆಮೇಲೆ ಮಲ ಹೊರುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಲ್ಲ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಫುಫ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕಕ್ಕಸುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಎಂದು ತಮ್ಮ 'ಅಸ್ಟ್ರಾಶ್' ('ಅನ್-ಟಚಬಲ್') ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ರೈತರು ಹಾಗೂ ರೋಗಿಗಳು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ರಹದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಎಷ್ಟೋ ಸಮುದಾಯಗಳಿದ್ದವು.

ಈಗ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು, ಎಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ, ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾಹಿತಿ ಭಂಡಾರವನ್ನೇ ತೆರೆದಿಡುವ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬಂದಿರುವುದು ಸೋಜಿಗವೆನ್ನಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆನ್ವಯಿಕ ಉಪಯೋಗಗಳು ಜನರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಿರುವಾಗ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ್ದು ಕಾಲದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. 'ಅದು ನನಗಲ್ಲ' ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚೂ ಕಡಿಮೆ ಅಕ್ಕ ರಸ್ತೆ, ಅನಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ನಡುವಿನ ಗೆರೆಯನ್ನು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳಿಸಿಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಉಳ್ಳವರು, ಇಲ್ಲದವರ ನಡುವೆ ಆಳವಾದ ಕಂದಕ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಮಾನವಾಗಿ ದಕ್ಕದಂತೆ ಬಂಡವಾಳ ಜಗತ್ತು ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಎಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನೆಗಳು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಲುಪಿದರೂ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದವರೂ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಉದ್ಯಮಿಗಳೂ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ; ಕರ್ನಾಟಕದ ಶೇ. 99 ಭಾಗ ಟಿ.ವಿ. ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಂದಲೇ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ; ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿವಿರೋಧಿಗಳೆಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಣಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಾಹಿತಿಗಳು ವಿಜ್ಞಾನ ಅರಿಯುವುದು, ವಿಜ್ಞಾನಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾನವೀಯಗೊಳಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬೇಕು. ಅದೇವೇಳೆ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆಗಳು ಮಾನವೀಯತೆ ಎಂಬ ಲಗಾಮು ಹಾಕಬೇಕು. ಬೇಕು, ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಮಿದುಳು ಹೇಗೆ ಪೂರಕವೋ ಹಾಗೆ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಗಳೂ ಲೋಕನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು. ■